

ขอบคุณภาพจาก <http://goo.gl/xmMUJ8>

ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

Tourism Development Direction of Sukhothai
Province to Support the ASEAN Community.

ฤทัยภัทร พิมลศรี¹

Luethaipat Pimolsree

Email: dr.luethaipat@gmail.com

วศิน ปัญญาวุธตระกูล²

Wasin Panyawittakul

¹ อาจารย์ ดร. หลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการโรงแรมและการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการและ สารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยา

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาประวัติศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบริบทด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยวภาคธุรกิจบริการและการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว แล้วประเมินสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน อันนำไปสู่การกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียนโดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ ผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณ และเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) โดยมีแบบการวิจัยที่นำมาดำเนินการ คือ ประเภทการวิจัยแบบไม่มีการทดลอง (non-experimental design) มีเครื่องมือสำคัญได้แก่ การวิจัยเชิงเอกสาร แบบสำรวจ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถาม แบบประเมิน การประชุมกลุ่มย่อย และการประชุมสัมมนา เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว ได้แก่ กลุ่มนักท่องเที่ยว กลุ่มภาครัฐ ภาคเอกชน และผู้นำชุมชน ผลการศึกษาจากการประเมินสภาวะแวดล้อมการท่องเที่ยวด้านต่างๆ และกำหนดค่าคะแนนในการทำ space matrix พบว่า จังหวัดสุโขทัยอยู่ในตำแหน่งที่มีจุดแข็งโดดเด่นในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวอีกทั้งยังมีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสโดยเฉพาะกระแสการเดินทางท่องเที่ยวและการเปิดประชาคมอาเซียน แต่สำหรับด้านธุรกิจบริการ การท่องเที่ยวและ สิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุง รวมทั้งป้องกันอุปสรรคต่างๆ โดยมีการบริหารงานแบบบูรณาการร่วมกัน นอกจากนี้ผลจากการประชุมสัมมนาเพื่อกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ต่างเห็นพ้องร่วมกันและกำหนดไว้ว่า “สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน” ซึ่งจำเป็นต้องพัฒนาศักยภาพในการเป็นมรดกโลกที่เป็นจุดหมายปลายทางหลักของนักท่องเที่ยวบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตก (East-West Economic Corridor : EWEC) โดยเน้นแนวทางบูรณาการพหุมิติของความสัมพันธ์ (มิติทางการเมือง มิติด้านสังคม วัฒนธรรม ควบคู่กับมิติทางเศรษฐกิจ) พัฒนาจังหวัดทั้งในเชิงรุกเชิงรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันได้ ซึ่งกำหนดเป็น 3 ทิศทางหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงรุกให้โดดเด่นสู่การเป็นศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน (Aggressive หรือ SO Strategies) โดยเฉพาะแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ประเพณีและวิถีสุโขทัยในเชิงพุทธศาสนา มีจำนวน 6 แผนงาน 2) การปรับเปลี่ยน พัฒนาภาคการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล (Defensive หรือ WT Strategies) มีจำนวน 7 แผนงาน 3) การส่งเสริมด้านการสื่อสารและการตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก (Aggressive หรือ SO Strategies) มีจำนวน 4 แผนงาน

Abstract

The research aims to study on tourism in Sukhothai Province and evaluate to support the ASEAN Community in aspect of tourism resources, service and tourism business, marketing and tourism managements. It also introduces the tourism development direction for this province to reach and ready for the ASEAN Community. This research is an action research, using qualitative methodology combined with quantitative methodology. The non-experimental design was done through surveys, interviews, questionnaires, evaluation, focus group discussions and seminar. The data were collect from the government, business, community leaders and tourists. The result from tourism evaluation and space matrix showed that Sukhothai Province have the outstanding on tourism resources and tourism marketing. Moreover the external environment is serving as an opportunity for travelling and the opening of ASEAN Community. But in the aspects of service business, tourism and facilities which will be develop, improve and prevent problem obstacle by the government in order to integrated collaboration with others. In addition, the result from seminar in concept of giving guideline and introduce the tourism development for Sukhothai province defined as “Sukhothai: the dawn of happiness and ASEAN World Heritage Centre” so they have require to develop their legacy as number 1 of World Heritage whereas the tourist will realize on the East-West Economic Corridor: EWEC. The development will emphasize on multi-dimensional (Political, Social, Cultural and Economics) and develop both of proactive and reactive effectively to competition. The development can be divided into 3 strategies; 1) strategies for proactive development of tourism resources to aggressive as the center of ASEAN World Heritage (Aggressiveor SO Strategies) especially in historical tourism, cultural, traditional and the way of Sukhothai regard to religion composing of 6 plans 2) strategies for service and facilities adaptation for tourism to reach in standard (Defensive or WT strategies) that composing of 7 plans 3) strategies for support on communication and marketing on proactive tourism (Aggressiveor So Strategies) that composing of 4 plans.

Keywords: Tourism Development , Sukhothai , ASEAN community.

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นสิ่งที่จะช่วยขับเคลื่อนการเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาของนานาประเทศ โดยเฉพาะภูมิภาคอาเซียน ดังจะเห็นว่า การท่องเที่ยวถูกจัดให้เป็น 1 ใน 12 สาขาเร่งรัดการพัฒนาซึ่งจะช่วยให้เกิดการรวมตัวไปสู่ประชาคมอาเซียน จะเห็นว่า การท่องเที่ยวในภูมิภาคนี้มีอัตราการเติบโตของจำนวนนักท่องเที่ยวอย่างต่อเนื่อง โดยนักท่องเที่ยวจากประเทศสมาชิกอาเซียนมีส่วนมากที่สุดในปี พ.ศ. 2558 จำนวนนักท่องเที่ยวชาวต่างชาติที่เดินทางมายังภูมิภาคนี้มีการขยายตัวที่สูงมาก เพิ่มขึ้นเป็น 86,700,000 คน คิดเป็นอัตราการเติบโตร้อยละ 25 และจะเดินทางเข้ามาในไทยกว่า 20 ล้านคน (สุทธาวรรณ จีระพันธุ์, 2555; การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย, 2556) นอกจากนี้ยังได้มีความร่วมมือและข้อตกลงระหว่างองค์กรด้านการท่องเที่ยวของประเทศสมาชิกอาเซียน กับโครงการ ASEAN Competitiveness Enhancement (The ACE Project) ในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียนซึ่งมีการส่งเสริมให้เกิดการเชื่อมโยงด้านการเดินทางท่องเที่ยวในภูมิภาค (กรมการท่องเที่ยว, 2554) ดังนั้นการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการเตรียมความพร้อม โดยเฉพาะพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงอันเป็นจุดหมายปลายทางหลักของประเทศ ไม่ว่าจะเป็นกรุงเทพมหานคร อยุธยา เชียงใหม่ ภูเก็ต และสุโขทัย ฯลฯ ซึ่งต่างเป็นเมืองท่องเที่ยวหลักของไทย

“จังหวัดสุโขทัย” เป็นจังหวัดที่มีความสำคัญของประเทศไทย ด้วยมีทรัพยากรทางการท่องเที่ยวที่หลากหลาย โดยเฉพาะด้านแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ซึ่งได้รับการยกย่องจาก UNESCO ให้เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรม เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2534 อีกทั้งยังคงมีวิถีชีวิตที่สืบทอดกันมายาวนาน สะท้อนออกมาในเรื่องของงานศิลปะ เครื่องประดับ เครื่องใช้ ไม้สอยในอดีตและประเพณีต่างๆ ที่ยังคงสร้างความเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ เช่น สังคโลก เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับ ทองคำ เงินลายโบราณ เทศกาลงานประเพณี รวมทั้งอาหารอันเป็นเอกลักษณ์ของพื้นที่ นอกจากนี้ ผู้มาเยือนยังสามารถสัมผัสกับวิถีชีวิตแบบชนบทที่เต็มไปด้วยพื้นที่เกษตรกรรม และมีผลผลิตทางการเกษตรหลากหลาย ในขณะเดียวกันด้านภูมิศาสตร์ของจังหวัดสุโขทัย พบว่าสามารถเชื่อมโยงด้านโลจิสติกส์เชื่อมโยงระหว่างประเทศในภูมิภาคอาเซียน และตามนโยบายความร่วมมือของกลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขง (Great Mawkong Subregion : GMS) และแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียน และแผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ ซึ่งสอดคล้องกับพันธกิจของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง (จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์และตาก) ที่กำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาอุตสาหกรรมการท่องเที่ยวทั้งระบบ ภายใต้แผนพัฒนาการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตก (East-West Economic

Corridor : EWEC) เส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยง EWEC มีระยะทางยาว 1,450 กม. อยู่ในเขตไทยเป็นระยะทางยาวที่สุด คือประมาณ 950 กม. เส้นทางเริ่มจากเมืองท่าคานังของเวียดนามผ่านเมืองเว้และเมืองลาวบาว (Lao Bao) อันเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษของเวียดนามซึ่งติดกับชายแดน สปป. ลาว จากนั้นเส้นทางหมายเลข 9 จะผ่านเข้าแขวงสะหวันนะเขตใน สปป. ลาว และมาข้ามสะพานมิตรภาพ 2 (มุกดาหาร-สะหวันนะเขต) ข้ามแม่น้ำโขงสู่ไทยที่จังหวัดมุกดาหาร ผ่านจังหวัด กาฬสินธุ์ ขอนแก่น เพชรบูรณ์ พิษณุโลก สุโขทัย จนไปสุดที่อำเภอแม่สอด จังหวัดตาก และเข้าไปยังประเทศพม่าจนทะลุ อ่าวมะละมาะที่เมืองมะละล่าย หรือมะละแหม่ง (Mawlamyine / Mawlamyaing) เป็นการเชื่อมจากทะเลจีนใต้ไปสู่มหาสมุทรอินเดีย ซึ่งอาจจะสามารถเชื่อมต่อไปยังอินเดียและตะวันออกกลางต่อไป (สำนักงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง, 2556 ; สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย, 2557)

จากสถานการณ์การพัฒนาต่างๆ ที่เป็นกระแสหลัก ไม่ว่าจะเป็นการเปิดประชาคมอาเซียน การพัฒนาตามกรอบความร่วมมือของกลุ่มประเทศอาเซียน กลุ่มอนุภูมิภาคกลุ่มแม่น้ำโขงที่จะมีการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตก ย่อมส่งผลต่อเมืองท่องเที่ยวสำคัญของประเทศ โดยเฉพาะจังหวัดสุโขทัยซึ่งเป็นเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรมและอยู่ในเส้นทาง EWEC ซึ่งหากไม่มีการวางทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวที่เหมาะสมแล้ว โอกาสดังกล่าวก็สามารถพลิกผันเป็นวิกฤตที่จะนำมาซึ่งปัญหาต่างๆ มากมายได้ ไม่ว่าจะเป็นความไม่พร้อมในการให้บริการทางการท่องเที่ยว จำนวนนักท่องเที่ยวเกินขีดความสามารถในการรองรับได้ การแพร่ระบาดของยาเสพติด แรงงานข้ามชาติ โสเภณีข้ามชาติ อาชญากรรม และประชาชน หรือผู้ค้าท้องถิ่นซึ่งมีทุนน้อยถูกกีดกันและเบียดบังขับออกและไม่มีส่วนร่วมในการพัฒนา ฯลฯ การพัฒนาการท่องเที่ยวจึงควรเน้นแนวทางพหุมิติของความสัมพันธ์ เช่น มิติทางการเมือง มิติด้านสังคม วัฒนธรรมควบคู่กับมิติทางเศรษฐกิจไปด้วย ที่สำคัญจำเป็นจะต้องมีการเตรียมความพร้อมภายในพื้นที่เอง เพื่อให้สามารถพัฒนาจังหวัดทั้งในเชิงรุกเชิงรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ฤทัยภัทร พิมลศรี, 2555) และพัฒนาอย่างสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทยที่เน้นพัฒนาด้านการท่องเที่ยวไทยให้มีความพร้อมทั้งด้านคุณภาพการแข่งขัน ให้เกิดรายได้ควบคู่กับการพัฒนาที่ยั่งยืน (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2555) ฉะนั้น การศึกษาเรื่อง “ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน” จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดให้มีการเตรียมความพร้อมสู่ความก้าวหน้าบนพื้นฐานการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน ท่ามกลางกระแสการพัฒนาความร่วมมือระดับนานาชาติเข้าสู่ประชาคมอาเซียนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบริบทด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการและการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
2. เพื่อประเมินสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน
3. เพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ขอบเขตการศึกษา

ขอบเขตด้านเนื้อหา

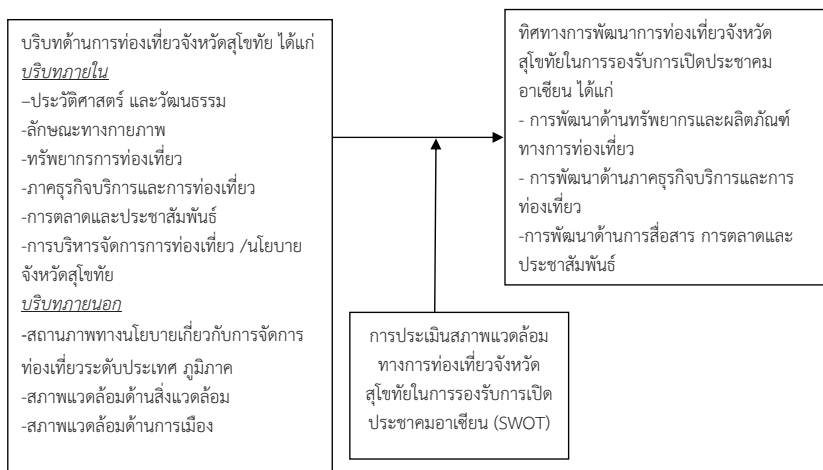
1. บริบทด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการและการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว
2. สภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน
3. ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ขอบเขตด้านพื้นที่ จังหวัดสุโขทัย

ขอบเขตด้านผู้ให้ข้อมูลหลัก

1. กลุ่มที่ 1 ผู้บริหาร หรือตัวแทนภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย สำนักงานจังหวัดสุโขทัย องค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) สำนักงานพื้นที่พิเศษสุโขทัย (สพพ.4) อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สุโขทัย สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดสุโขทัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง ตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย จำนวน 35 คน
2. กลุ่มที่ 2 ผู้บริหาร ผู้ประกอบการ เจ้าของกิจการหรือตัวแทนสถานประกอบการ ธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวในจังหวัดสุโขทัย สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย สภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย จำนวน 20 คน
3. กลุ่มที่ 3 ผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในแหล่งท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย จำนวน 45 คน
4. กลุ่มที่ 4 นักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย เขตเทศบาลเมืองสุโขทัย และบ้านนาต้นจั่น เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย จำนวน 40 คน

กรอบแนวคิด (Conceptual framework)

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษครั้งนี้ ใช้เทคนิคการวิจัยเชิงคุณภาพ (qualitative research) ผสมผสานกับการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) และเป็นการวิจัยเชิงปฏิบัติการ (action research) โดยมีแบบการวิจัยที่นำมาดำเนินการคือ ประเภทการวิจัยแบบไม่มีการทดลอง (non-experimental design) ซึ่งเป็นการวิจัยที่ทำการศึกษาสภาพต่างๆ ตามที่เป็นอยู่ในพื้นที่ศึกษา คือ จังหวัดสุโขทัย เกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการและการท่องเที่ยวด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว เป็นการศึกษาเพื่อทราบถึงสภาพการณ์ในปัจจุบันของพื้นที่ การวิจัยแบบไม่มีการทดลองมีขั้นตอนดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การวิจัยเอกสาร (document research) โดยเก็บรวบรวมข้อมูล ค้นคว้า ทบทวน วิเคราะห์จากแหล่งข้อมูลชั้นทุติยภูมิโดยเฉพาะข้อมูลผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาแนวคิด ทฤษฎีและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้ บริบททางการท่องเที่ยวของพื้นที่ศึกษา ทรัพยากรการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ ภูมิหลังการจัดตั้งถิ่นฐานของกลุ่มวัฒนธรรมหลักในพื้นที่ สถานภาพทางนโยบายเกี่ยวกับการจัดการท่องเที่ยวระดับประเทศ ภูมิภาคและจังหวัดสุโขทัย

2. การวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ด้านบริบทเกี่ยวกับการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลในเชิงคุณภาพ (qualitative research) โดยการสัมภาษณ์แบบเจาะจงคัดเลือกผู้ให้ข้อมูลหลัก (key informants) ทั้งภาครัฐ เอกชนและผู้นำชุมชน

นอกจากนี้ จะใช้การสังเกตอย่างไม่มีส่วนร่วม (non-participant observation) รวบรวมข้อมูลจากกิจกรรมการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย การวิเคราะห์และแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ร่วมกัน เพื่อนำไปสู่การศึกษาข้อมูลเชิงประจักษ์ (empirical facts) เกี่ยวกับการท่องเที่ยวโดยเฉพาะสภาพแวดล้อมภายใน ภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย นอกจากนี้ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากนักท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญของจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย เขตเทศบาลเมืองสุโขทัย และบ้านนาต้นจั่น เพื่อสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย โดยวิธีการสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจำนวน 40 คน

3. การประเมินสภาพแวดล้อมภายในและภายนอกของการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ในการรองรับการเปิดประชาคม อาเซียน ดำเนินการโดยการวิเคราะห์สังเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเอกสารและการวิจัยเชิงสำรวจ หลังจากนั้นได้มีการประชุมกลุ่มย่อย (focus group) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นภาครัฐ 35 คนเอกชน 20 คน และผู้นำชุมชน 45 คน รวมจำนวนทั้งสิ้น 100 คน เพื่อระดมสมองเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย โดยมีการใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปริมาณ (quantitative research) ประกอบคือนำเครื่องมือ คือ แบบประเมินให้ค่าคะแนนเข้าร่วมในกระบวนการวิเคราะห์ SWOT แล้วสรุปเป็นค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักในแต่ละด้านเกี่ยวกับทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการและการท่องเที่ยว ด้านการตลาดของจังหวัดสุโขทัย

4. การกำหนดตำแหน่งทางการท่องเที่ยวและร่างทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน โดยการประมวลผลจากคะแนนการวิเคราะห์ SWOT ในที่ประชุมสัมมนาแล้วนำมากำหนด SPACE Matrix ซึ่งสามารถวิเคราะห์ตำแหน่งและกลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย รวมทั้งการประเมินความสำคัญของแต่ละทิศทางหรือแผนงาน ซึ่งผ่านการพิจารณาจากเวทีสัมมนา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมทั้งกลุ่มเป้าหมายที่เป็นภาครัฐ เอกชนและผู้นำชุมชน จำนวน 100 คน ในการกำหนดทิศทางยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

5. การปรับปรุง แก้ไข ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน ตามผลการประชาคมโดยมีการประชุมคณะวิจัย ร่วมกับสำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย

6. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลเน้นการวิเคราะห์เชิงคุณภาพหรือการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา ในด้านบริบทด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการ และการท่องเที่ยว ด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยว สภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน จากนั้นได้มีการนำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณเข้ามาร่วมซึ่งเป็นข้อมูลจากแบบประเมินมาจัดระเบียบเพื่อนำไปสร้างคู่มือลงรหัส แล้วนำไปประมวลผลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปในการวิจัยทางสังคมศาสตร์โดยใช้การวิเคราะห์เชิงพรรณนา (descriptive analysis) กับค่าสถิติพื้นฐานคือ ค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD.) และทำการวิเคราะห์เนื้อหาตามกระบวนการวิเคราะห์ SWOT จากนั้นให้ค่าคะแนนเพื่อนำไปกำหนด SPACE Matrix ซึ่งสามารถวิเคราะห์ตำแหน่งและกลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการด้านการท่องเที่ยว เพื่อสรุปตามหัวข้อที่ศึกษาหลัก คือ ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

สรุปผลการศึกษาและอภิปรายผล

จากการศึกษาด้านบริบททางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ภาครัฐกิจบริการและการท่องเที่ยวด้านการตลาดและการบริหารจัดการการท่องเที่ยวแล้วสังเคราะห์ข้อมูล เพื่อทำการประเมินสภาพแวดล้อมทางการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยในการรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน โดยการมีส่วนร่วมกับภาคที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและประชาชน ชุมชนท้องถิ่น ที่เข้าร่วมสัมมนา แล้วใช้กระบวนการวิเคราะห์ SWOT จากนั้นให้ค่าคะแนนเพื่อนำไปกำหนด Space Matrix ซึ่งสามารถวิเคราะห์ตำแหน่งและ กลยุทธ์ที่ควรนำมาใช้ในการจัดการด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยโดยกำหนดเป็นแผนระยะกลาง คือ 4 ปี ตั้งแต่ปี 2558-2562 หลังจากได้ข้อสรุปจากการวิเคราะห์ตำแหน่งยุทธศาสตร์ แผนงานและโครงการ ซึ่งผ่านการพิจารณาจากเวทีสัมมนา ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภาคที่เกี่ยวข้องได้มีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางการยุทธศาสตร์การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน รายละเอียดนำเสนอตามหัวข้อ ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย
2. การกำหนดตำแหน่งและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน
3. ผลการวิเคราะห์ความเร่งด่วนของแผนงานและโครงการในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน
4. บทสรุปทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน รายละเอียดนำเสนอ ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมตามองค์ประกอบทางการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย

1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสุโขทัยในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ Space Matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของจุดแข็งและโอกาส (X+4.5, Y+4.4) สรุปว่าจังหวัดสุโขทัยมีทรัพยากรการท่องเที่ยวที่โดดเด่นและเป็นจุดแข็งดังนี้

- 1) แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ คือ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เป็น “มรดกโลกทางวัฒนธรรม” อันทรงคุณค่าระดับสากล
- 2) งานเทศกาลประเพณีที่มีอยู่ในสุโขทัย มีความน่าสนใจและจัดตลอดทั้งปี อาทิเช่น งานประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ งานมหาสงกรานต์ย้อนยุคในเมืองมรดกโลก งานเทศกาลพิชิตยอดเขาหลวง งานบวชช้างหาดเสี้ยว เทศกาลย้อนอดีตศรีสัชนาลัย ฯลฯ
- 3) มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนที่น่าสนใจ อาทิเช่น ชุมชนอำเภอกโรลาสถ์ ชุมชนตำบลทุ่งหลวง ชุมชนบ้านนาต้นจั่น ชุมชนบ้านคุปพัฒนา ฯลฯ รวมทั้งวิถีชีวิตของคนสุโขทัยส่วนใหญ่ยังมีการดำรงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม
- 4) มีแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคโลก สถานที่รวบรวมและจัดแสดงศิลปวัตถุแห่งยุคสมัยที่โดดเด่นและสวยงาม แสดงถึงประวัติความเป็นมา เมื่อครั้งอดีตของสุโขทัย

5) มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเจ้าราม ซึ่งมีความงดงามทางธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์ และผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จากกรรมการท่องเที่ยว

6) ผลผลิตภัณฑที่ระลึกเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสุโขทัย โดยเฉพาะการทำทองสุโขทัยซึ่งมีฝีมือประณีต ละเอียด มีคุณภาพ รวมทั้ง ผ้าทอ และอาหารท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ สามารถยกระดับ เพิ่มมูลค่าสู่ระดับสากล

7) จังหวัดสุโขทัยมีทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่น่าสนใจจำนวนมากกระจายทั่วจังหวัด อาทิ สวนผลไม้ กล้วยหอมทอง กล้วยไข่ ละมุด ลองกอง มะม่วงโชคอนันต์ ไร่แดงโม มะพร้าว มะยงชิด ต้นทุเรียนยักษ์ ใบตองตานี จั๋งหรีด กงไกรลาส ผักหวานเห็ดหอม ฯลฯ ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวได้

ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกพบว่า จังหวัดสุโขทัยมีโอกาในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงมากโดยมีค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักโดยเฉลี่ย 4.4 โอกาสจากกระแสความต้องการการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche Market) ขยายตัว เช่น กระแสการท่องเที่ยวแบบย้อนยุค (Retro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น และนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวโดย มีนโยบายเปิดปีท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข รวมทั้งกลุ่มจังหวัดได้จัดทำยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยกับจังหวัดใกล้เคียง ซึ่งมีรายละเอียดผลการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ Space Matrix โดยเรียงตามความสำคัญแสดงดังตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย

สภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
จุดแข็ง(Strength)			
1. มีแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ คือ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เป็น “มรดกโลกทางวัฒนธรรม”	5.0	0.2	1.2
2. งานเทศกาลประเพณีที่มีอยู่ในสุโขทัย มีความน่าสนใจและจัดตลอดทั้งปี อาทิ งานประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ งานมหาสงกรานต์ย้อนยุคในเมืองมรดกโลก งานเทศกาลพิชิตยอดเขาหลวง งานบวชช้างหัดเลี้ยว เทศกาลย้อนอดีตศรีสัชนาลัย	4.8	0.2	0.8
3. มีแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนที่น่าสนใจ อาทิเช่น ชุมชนอำเภोगโรลาต ชุมชนตำบลทุ่งหลวง ชุมชนบ้านนาต้นจั่น ชุมชนบ้านคูกพัฒนา ฯลฯ รวมทั้งวิถีชีวิตของคนสุโขทัยส่วนใหญ่ยังมีการดำรงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม	4.4	0.1	0.6

สภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
4. มีแหล่งท่องเที่ยวทางศิลปวิทยาการ คือ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติรามคำแหง พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติสวรรคโลก สถานที่รวบรวมและจัดแสดงศิลปวัตถุแห่งยุคสมัยที่โดดเด่นและสวยงาม แสดงถึงประวัติความเป็นมา เมื่อครั้งอดีตของสุโขทัย	4.6	0.1	0.5
5. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ คือ อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าถ้ำเจ้าราม ซึ่งมีความงดงามทางธรรมชาติ อุดมสมบูรณ์และผ่านเกณฑ์การประเมินคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ จากการท่องเที่ยว	4.5	0.1	0.5
6. ผลผลิตของที่ระลึกเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่น สะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นของชาวสุโขทัย โดยเฉพาะการทำทองสุโขทัยซึ่งมีมีประโยชน์ ละเอียด มีคุณภาพ รวมทั้งผ้าทอ และอาหารท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ สามารถยกระดับ เพิ่มมูลค่าสู่ระดับสากล	4.6	0.1	0.5
7. จังหวัดสุโขทัยมีทรัพยากรท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่น่าสนใจจำนวนมากกระจายทั่วจังหวัด อาทิ สวนผลไม้ กล้วยหอมทอง กล้วยไข่ ละมุด ลองกอง มะม่วงโชคอนันต์ ไร่นาแดงโม มะปราง มะยงชิด ต้นทุเรียนยักษ์ ใบตองตานี จิ้งหรีดกึ่งไกรลาค ผักหวานเห็ดหอม ฯลฯ ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์และแหล่งท่องเที่ยวได้	2.9	0.1	0.3
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.5
จุดอ่อน / ข้อด้อย (Weakness)			
1. ทรัพยากรการท่องเที่ยวอันเป็นสิ่งดึงดูดใจยังไม่สามารถสะท้อนอัตลักษณ์ตามความหมายของชื่อ คือ “สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข” ให้เห็นเป็นรูปธรรม ที่ชัดเจน	3.8	0.2	0.7
2. การสร้างอรรถประโยชน์ของทรัพยากรการท่องเที่ยวไม่เต็มศักยภาพ เช่น การทำทองสุโขทัย สามารถนำมาเชื่อมโยงและนำเสนอ อัตลักษณ์สุโขทัย “ความเป็นรุ่งอรุณแห่งความสุข” จากกระบวนการผลิต หรือ เสริมสร้างประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว	4.0	0.2	0.7
3. การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวยังขาดการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนให้เชื่อมโยงบูรณาการไปในทิศทางเดียวกัน	4.2	0.2	0.7
4. ข้อจำกัดของการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ ๆ	4.0	0.1	0.5
5. แหล่งท่องเที่ยวทั้งทางประวัติศาสตร์และธรรมชาติบางแห่งมีความเสื่อมโทรมไม่สมบูรณ์ ทำให้ความน่าสนใจลดน้อยลง	3.7	0.1	0.4
6. แหล่งท่องเที่ยวแต่ละแห่งมีระยะทางอยู่ห่างไกลกันและยังขาดการเชื่อมโยงให้เป็นโครงข่าย เส้นทางท่องเที่ยวที่เชื่อมโยงกันทั้งในระดับท้องถิ่น จังหวัด กลุ่มจังหวัด และระดับนานาชาติ	4.0	0.1	0.5
7. จังหวัดสุโขทัยยังถือเป็นพื้นที่เกษตรกรรมที่มีความอุดมสมบูรณ์มาตั้งแต่อดีต ดังคำกล่าวที่ว่า “ในน้ำมีปลา ในนามีข้าว” แต่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร ฯ ยังไม่ปรากฏเป็นรูปธรรม	4.2	0.1	0.5
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.0

สภาพแวดล้อมด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
โอกาส (Opportunity)			
1. กระแสความต้องการการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche Market) ขยายตัว เช่น กระแสการท่องเที่ยวแบบย้อนยุค (Retro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น	4.3	0.4	1.9
2. นโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาคุณภาพแหล่งท่องเที่ยวโดย จังหวัดสุโขทัย มีนโยบายเปิดปีท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ประจำปี 2556-2557	4.5	0.4	1.8
3. กลุ่มจังหวัดได้จัดทำยุทธศาสตร์ในการเชื่อมโยงการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยกับจังหวัดใกล้เคียง	4.2	0.2	0.7
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.4
อุปสรรค (Threat)			
1. ปัจจัยด้านกฎระเบียบ และข้อบังคับจำนวนมาก ถือเป็นข้อจำกัดบางประการ ในการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวใหม่ๆ ในการเพิ่มทางเลือกให้แก่นักท่องเที่ยว	3.9	0.7	2.8
2. การเสื่อมโทรมของแหล่งท่องเที่ยวจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วมแหล่งโบราณสถาน	2.9	0.3	0.9
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			3.6

ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสุโขทัยในด้านการบริการ การท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐ โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ Space Matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของ จุดอ่อนและอุปสรรค (X 4.0 ,Y 4.1) ข้อด้อยด้านการบริการ และการท่องเที่ยวที่จังหวัดสุโขทัยควรมีการปรับปรุงพัฒนาได้แก่

1) การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน ยังมีทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน และสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ

2) บุคลากรด้านบริการยังมีข้อจำกัดด้านภาษาต่างประเทศ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ

3) ความรู้ ความเข้าใจ ต่อการให้บริการทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ยังมีไม่มากนัก เช่น สินค้าของที่ระลึกขาดการเชื่อมโยงและนำเสนอ อัตลักษณ์สู่กระบวนการผลิต หรือเสริมสร้างประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว ยังไม่ปรากฏเป็นรูปธรรม

4) ขาดการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์ หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างประสบการณ์ให้แก่นักท่องเที่ยว

5) ขาดการบริการด้านการจัดนำเที่ยว หรือนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค และระดับนานาชาติ

6) การบริการด้านคมนาคมขนส่งยังไม่สะดวกและครบวงจร เช่น แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่มีรถโดยสารสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว

7) มาตรฐานการรองรับด้านที่พักแรม โดยเฉพาะ โรงแรม เกสเฮ้าส์หลายแห่งมีความเสื่อมโทรม สภาพเก่า ไม่ได้พัฒนาปรับปรุง

8) แหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งของสุโขทัย ยังไม่มีระบบสัญญาณ Wi-Fi สาธารณะ รวมทั้งระบบสารสนเทศอื่นๆ ที่ควรนำมาใช้ประโยชน์ให้บริการ

9) ภาครัฐกิจในท้องถิ่น และชุมชนมีงบประมาณลงทุนซึ่งมีขีดจำกัด และไม่มั่นใจในสถานการณ์การท่องเที่ยว จึงไม่มีการเพิ่มการลงทุน

ส่วนผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก พบว่า ด้านการพัฒนาการบริการ การท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐมีอุปสรรคในการพัฒนาหลายประการ ซึ่งมีค่าคะแนนถ่วงน้ำหนักโดยเฉลี่ย คือ 4.1 ประเด็นที่จังหวัดสุโขทัยต้องนำมาพิจารณาและป้องกันอุปสรรคสำคัญ ได้แก่ การที่จังหวัดใกล้เคียงมีศักยภาพด้านการบริการ เช่น การคมนาคม สถานที่พักแรม ร้านอาหาร และบริษัทนำเที่ยว ที่ได้มาตรฐานมากกว่าจังหวัดสุโขทัย ผลกระทบทางการเมืองไทย ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศ รวมทั้งการชะลอตัวลงของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ที่เป็นผลสืบเนื่องจากเศรษฐกิจยุโรปและอเมริกา รวมทั้งราคาน้ำมันในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น ปัจจัยเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจังหวัดเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งเป็นประจำทุกปี แสดงดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านธุรกิจบริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐจังหวัดสุโขทัย

สภาพแวดล้อมด้านธุรกิจบริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
จุดแข็ง (Strength)			
1. ความมีอัธยาศัยไมตรีของบุคลากรด้านบริการและการท่องเที่ยวในท้องถิ่นมีความเป็นมิตร และมีทัศนคติที่ดีต่องานบริการ	3.8	0.2	0.9
2. มีเส้นทางคมนาคมสะดวกทั้งทางบกและทางอากาศ สามารถเชื่อมโยงได้ทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ	3.3	0.2	0.6

สภาพแวดล้อมด้านธุรกิจบริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
3. การมีแผนผังผัง ชุมชนผู้ประกอบการร้านค้าที่มีศักยภาพในการดำเนินกิจกรรมด้านการท่องเที่ยว พร้อมทั้งมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง	3.3	0.2	0.6
4. การจับจ่ายซื้อของ (shopping) ของที่ระลึก OTOP ของท้องถิ่นต่างๆ มีความโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์ หลากหลาย น่าสนใจ	3.6	0.2	0.5
5. ในแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญ มีศูนย์รักษาความปลอดภัย ศูนย์บริการนักท่องเที่ยว และศูนย์ร้านค้าจำหน่ายสินค้าของที่ระลึก	3.5	0.1	0.4
6. มีความพร้อมทางโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกและระบบรักษาความปลอดภัยในการส่งเสริมการท่องเที่ยว	3.2	0.1	0.4
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			3.5
จุดอ่อน / ข้อด้อย (Weakness)			
1. การบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน ยังมีทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวยังไม่ชัดเจน และสอดคล้องกันอย่างเป็นระบบ	3.9	0.2	0.7
2. บุคลากรด้านบริการยังมีข้อจำกัดด้านภาษาต่างประเทศ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ	4.7	0.1	0.6
3. ความรู้ ความเข้าใจ ต่อการให้บริการทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ ยังมีไม่มากนัก เช่น สินค้าของที่ระลึกทางการเชื่อมโยงและนำเสนอ อัตลักษณ์สู่กระบวนการผลิต หรือ เสริมสร้างประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว ยังไม่ปรากฏเป็นรูปธรรม	3.7	0.2	0.6
4. ขาดการต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่นเพื่อให้สามารถนำไปสู่การพัฒนาเชิงพาณิชย์หรือสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างประสบการณ์ให้นักท่องเที่ยว	3.8	0.1	0.5
5. ขาดการบริการด้านการเดินทางเที่ยว หรือนำเสนอเส้นทางท่องเที่ยวเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด ภูมิภาค และระดับนานาชาติ	4.0	0.1	0.5
6. การบริการด้านคมนาคมขนส่งยังไม่สะดวกและครบวงจร เช่น แหล่งท่องเที่ยวบางแห่งยังไม่มีการโดยสารสาธารณะเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว	4.0	0.1	0.4
7. มาตรฐานการรองรับด้านที่พักแรม โดยเฉพาะ โรงแรม เกสต์เฮาส์หลายแห่งมีความเสื่อมโทรม สภาพเก่า ไม่ได้พัฒนาปรับปรุง	3.7	0.1	0.4
8. แหล่งท่องเที่ยวสำคัญหลายแห่งของสุโขทัย ยังไม่มีระบบสัญญาณ Wi- Fi สาธารณะ รวมทั้งระบบสารสนเทศอื่นๆ ที่ควรนำมาใช้ประโยชน์ให้บริการ	4.2	0.1	0.2
9. ภาคธุรกิจในพื้นที่ และชุมชนมีงบประมาณลงทุนซึ่งมีขีดจำกัด และไม่มั่นใจในสถานการณ์การท่องเที่ยว จึงไม่มีการเพิ่มการลงทุน	4.1	0.1	0.2
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4
โอกาส (Opportunity)			
1. นโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดย จังหวัดสุโขทัย มีนโยบายเปิดปีท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ประจำปี 2556-2557	4.2	0.3	1.1

สภาพแวดล้อมด้านธุรกิจบริการการท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐ	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
2. กระแสความต้องการการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche Market) ขยายตัว เช่น กระแสการท่องเที่ยวแบบย้อนยุค (Retro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น	4.0	0.2	0.8
3. สถาบันการศึกษามีการเปิดหลักสูตรด้านการท่องเที่ยวและ กำหนดหลักสูตรในการพัฒนาบุคลากรการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ	3.6	0.2	0.7
4. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	3.7	0.2	0.7
5. การดำเนินการตามข้อตกลงเปิดการค้าเสรีอาเซียน (AEC) ในเรื่องการเดินทางเข้าออกของนักท่องเที่ยว การให้บริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน	3.7	0.2	0.6
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			3.9
อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threat)			
1. จังหวัดใกล้เคียงมีศักยภาพด้านการบริการ เช่น การคมนาคม สถานที่พักผ่อน ร้านอาหาร และบริษัทนำเที่ยว ที่ได้มาตรฐานมากกว่าจังหวัดสุโขทัย	4.3	0.4	1.9
2. การชะลอตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ที่เป็นผลสืบเนื่องจากเศรษฐกิจยุโรปและอเมริกา รวมทั้งราคาน้ำมันในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น	4.1	0.2	0.9
3. ปัจจัยเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจังหวัดเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งเป็นประจำทุกปี	3.6	0.2	0.7
4. ผลกระทบทางการเมืองไทย ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศ	4.2	0.1	0.6
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.1

3) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมด้านการสื่อสารการตลาดทางการท่องเที่ยว

ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสุโขทัยในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ space matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของ จุดแข็งและ โอกาส (x 4.2, y 4.0) โดยสรุปว่าจังหวัดสุโขทัยมีการสื่อสารทางการตลาดด้านการท่องเที่ยวที่เป็นจุดแข็ง ดังนี้

1. “จังหวัดสุโขทัย” เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงและคนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดีในฐานะที่เคยเป็นราชธานีสำคัญของประเทศไทย และเป็นมรดกโลก

2. สุโขทัยมีศักยภาพในการทำการตลาดเชิงรุกเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Maekong Subregion : GMS และ East-West Economic Corridor : EWEC)

3. หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีการประชาสัมพันธ์ จังหวัดสุโขทัยให้เป็นที่ยู่อักในระดับประเทศ และนานาชาติ

ส่วนสภาพแวดล้อมภายนอกพบว่า จังหวัดสุโขทัยมีโอกาสในการพัฒนาการท่องเที่ยวสูงมากโดยมีค่าคะแนน

ถ่วงน้ำหนักโดยเฉลี่ย 4 โอกาสจากกระแสความต้องการการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche Market) ขยายตัว เช่น กระแสการท่องเที่ยวแบบย้อนยุค (Retro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นการดำเนินการตามข้อตกลงเปิดการค้าเสรีอาเซียน (AEC) ในเรื่องการเดินทางเข้าออกของนักท่องเที่ยว การให้บริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน และนโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดย จังหวัดสุโขทัย มีนโยบายเปิดปีท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ซึ่งมีรายละเอียด ดังตารางต่อไปนี้

สภาพแวดล้อมด้านการสื่อสารการตลาดทางการท่องเที่ยว	คะแนนเฉลี่ย	ค่าถ่วงน้ำหนัก	คะแนนถ่วงน้ำหนัก
จุดแข็ง (Strength)			
1. “จังหวัดสุโขทัย” เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงและคนทั่วไปรู้จักกันเป็นอย่างดีในฐานะที่เคยเป็นราชธานีสำคัญของประเทศไทย และเป็นมรดกโลก	4.5	0.4	1.8
2. สุโขทัยมีศักยภาพในการทำการตลาดเชิงรุกเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Maekong Subregion : GMS และ East-West Economic Corridor : EWEC)	4.0	0.4	1.6
3. หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีการประชาสัมพันธ์ จังหวัดสุโขทัยให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ และนานาชาติ	4.0	0.2	0.8
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.2
จุดอ่อน (Weakness)			
1. ขาดการสื่อสารให้ข้อมูลข่าวสารการท่องเที่ยว หรือ ระบบการสื่อความหมาย และการให้ข้อมูลแก่นักท่องเที่ยวตลอดการเดินทางยังไม่เพียงพอ ครอบคลุม เช่น การทำเส้นทางเชื่อมโยง แผนที่บอกทาง ป้ายยังมีจำนวนไม่เพียงพอโดยเฉพาะในจุดแยกสำคัญ หรือระบบการช่วยเหลือด้านข้อมูลแก่นักท่องเที่ยว ทำให้นักท่องเที่ยวหลงทางบ่อย	4.3	0.2	1
2. ภาพลักษณ์ (Brand Image) หรือ อัตลักษณ์ของพื้นที่ “ความเป็นรุ่งอรุณแห่งความสุข” ยังเป็นนามธรรมและยังไม่ชัดเจน	4.2	0.2	1
3. การกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดยังไม่ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและความต่อเนื่อง	4.1	0.2	0.8
4. การประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวไม่ถึงกลุ่มเป้าหมาย	3.7	0.2	0.7

5. ขาดฐานข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยว อย่างเป็นระบบ เช่น การจัดเก็บข้อมูล การนำเสนอ	3.7	0.1	0.3
6. การส่งเสริมการตลาดไม่สามารถกระทำได้อย่างเต็มที่เนื่องจากงบประมาณจำกัด	3.6	0.1	0.3
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4.1
โอกาส (Opportunity)			
1. กระแสความต้องการการท่องเที่ยวเฉพาะ (Niche Market) ขยายตัว เช่น กระแสการท่องเที่ยวแบบย้อนยุค (Retro Tourism) การท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ การท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์มีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้น	4.2	0.3	1.2
2. การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น	3.9	0.3	1.1
3. การดำเนินการตามข้อตกลงเปิดการค้าเสรีอาเซียน (AEC) ในเรื่องการเดินทางเข้าออกของนักท่องเที่ยว การให้บริการ การลงทุน และการเคลื่อนย้ายแรงงาน	3.9	0.2	0.9
4. นโยบายภาครัฐที่สนับสนุนการพัฒนาการท่องเที่ยวโดย จังหวัดสุโขทัย มีนโยบายเปิดปีท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ประจำปี 2556-2557	4.0	0.2	0.8
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			4
อุปสรรค/ข้อจำกัด (Threat)			
1. การดำเนินกลยุทธ์การท่องเที่ยวรูปแบบต่างๆ ของประเทศในภูมิภาคอาเซียน เพื่อชิงนักท่องเที่ยวจากไทย	3.7	0.5	1.7
2. ผลกระทบทางการเมืองไทย ความไม่แน่นอนทางการเมืองของประเทศ	3.8	0.2	0.7
3. การชะลอตัวของเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจโลก ที่เป็นผลสืบเนื่องจากเศรษฐกิจยุโรปและอเมริกา รวมทั้งราคาน้ำมันในตลาดโลกมีแนวโน้มสูงขึ้น	3.7	0.2	0.7
4. ปัจจัยเสี่ยงด้านภัยธรรมชาติในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจังหวัดเป็นพื้นที่ที่ประสบปัญหาอุทกภัยและภัยแล้งเป็นประจำทุกปี	3.7	0.2	0.6
ค่าเฉลี่ยคะแนนถ่วงน้ำหนัก			3.7

2. การกำหนดตำแหน่งและแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ผลจากการประเมินสถานะแวดล้อมการท่องเที่ยวด้านต่างๆ และกำหนดค่าคะแนนในการทำ space matrix พบว่า จังหวัดสุโขทัยอยู่ในตำแหน่งที่มีจุดแข็งโดดเด่นในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว และด้านการตลาดทางการท่องเที่ยวอีกทั้งยังมีสภาพแวดล้อมภายนอกที่เป็นโอกาสโดยเฉพาะกระแสการเดินทางท่องเที่ยวและการเปิดประชาคมอาเซียน แต่สำหรับด้านธุรกิจการบริการ การท่องเที่ยวและสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐยังจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุง รวมทั้ง ป้องกันอุปสรรคต่าง ๆ โดยมีการบริหารงานแบบบูรณาการร่วมกัน นอกจากนี้ ผลจากการประชุมสัมมนาเพื่อกำหนดทิศทาง วิสัยทัศน์ในการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ต่างเห็นพ้องร่วมกันและกำหนดไว้ว่า

“สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน”

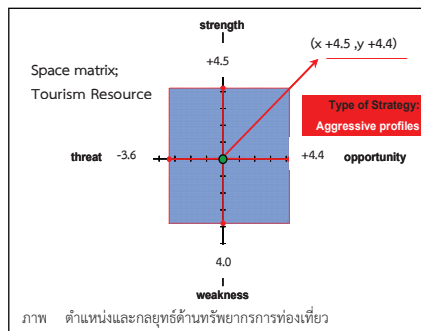
พันธกิจสำคัญ คือ เสริมสร้างพันธมิตร พัฒนาจุดแข็งด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวและการตลาด โดยจะต้อง ป้องกันข้อจำกัด และเร่งแก้ปัญหาด้านบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้มีคุณภาพมาตรฐาน และการยอมรับในระดับสากล โดยมีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการในการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง โดยสนับสนุนให้เกิดความร่วมมือระหว่างภาครัฐ เอกชนและชุมชนท้องถิ่น เพื่อส่งเสริมและพัฒนาในทุกองค์ประกอบของการท่องเที่ยว ได้แก่ ทรัพยากรการท่องเที่ยว ธุรกิจบริการการท่องเที่ยว ตลาดการท่องเที่ยว และการจัดการโดยการมีส่วนร่วมของชุมชนท้องถิ่น เพื่อนำไปสู่คุณภาพทางด้านการท่องเที่ยว เศรษฐกิจ สิ่งแวดล้อม และคุณภาพชีวิต สังคมที่ดีแก่ประชาชนในพื้นที่ ให้เกิดความต่อเนื่อง และสมดุล อันนำไปสู่ความเชื่อมั่นและศักยภาพในการเป็นศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน โดยเฉพาะการเป็นมรดกโลกอันดับ 1 ที่นักท่องเที่ยวจะคิดถึงบนเส้นทางระเบียงเศรษฐกิจตะวันออก-ตก (East-West Economic Corridor : EWEC)

การกำหนดทิศทางให้สุโขทัยเป็น “สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน” ถือว่ามีความสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวอาเซียนซึ่งแสดงจุดเด่นทางทรัพยากรการท่องเที่ยวโดยให้ความสำคัญต่อมรดกทางวัฒนธรรมของชาติที่เป็นมรดกโลกตามเกณฑ์ UNESCO และแผนพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของประเทศไทย รวมทั้งสอดคล้องกับนโยบายระดับชาติ หลังจากที่คุณธรรมนัฐมีมติและเห็นชอบตามที่กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา (2558) เสนอในปี 2558 เป็น “ปีท่องเที่ยววิถีไทย” เพื่อให้การท่องเที่ยวเป็นเครื่องมือทางเศรษฐกิจในการนำรายได้เข้าประเทศ และก่อให้เกิดเงินหมุนเวียน และสามารถก้าวสู่การแข่งขันในอาเซียนปลายปี 2558 พร้อมทั้งนำเสนอภาพลักษณ์ประเทศไทยในมุมมองใหม่ โดยเน้นคุณค่าที่นักท่องเที่ยวจะได้รับผ่าน “วิถีไทย” เพื่อให้เกิดความเข้าใจยอมรับความเป็นคนไทย รวมทั้งแบ่งปันประสบการณ์อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งมีการกำหนดสินค้าด้านการท่องเที่ยว ประสานงาน รวมทั้งสินค้าและบริการจากหน่วยงานต่าง ๆ มาจัดเป็นสินค้าที่สามารถนำเสนอแก่นักท่องเที่ยวได้อย่างสอดคล้องกันตลอดทั้งปี และส่งเสริมตลาดต่างประเทศ และในประเทศ

สำหรับผลการวิเคราะห์ตำแหน่งและทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยจำแนกเป็น 3 องค์ประกอบ ดังนี้

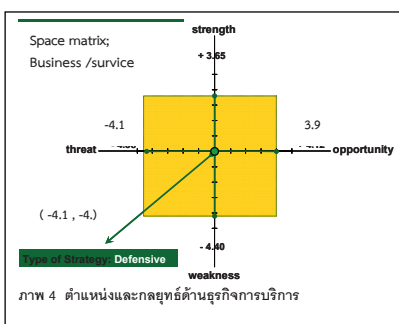
ทิศทางที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงรุกให้โดดเด่นสู่การเป็นศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน

เมื่อวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสุโขทัยทางด้านทรัพยากรการท่องเที่ยวจากการนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ Space Matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของ จุดแข็งและโอกาส (x 4.5 ,y 4.4)

สรุปได้ว่า กลยุทธ์ที่ควรนำมาประยุกต์ใช้คือ Aggressive หรือ SO Strategies การรุกไปข้างหน้า (ดังภาพ) โดยใช้จุดแข็งและโอกาสจากภายนอกเพื่อช่วงชิงความได้เปรียบ ซึ่งผลจากการเห็นชอบของประชาคมในพื้นที่ สรุปยุทธศาสตร์สำคัญคือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศเชิงรุกสู่ประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน ส่งเสริมสนับสนุน และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ เชิงพุทธศาสนา และวิถีสุโขทัย ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว

ทิศทางที่ 2 การปรับเปลี่ยน พัฒนาภาคการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล

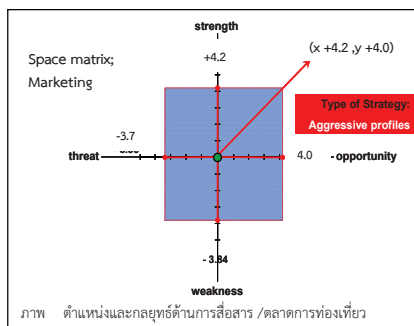
ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของจังหวัดสุโขทัยในด้านการบริการ การท่องเที่ยว และสิ่งอำนวยความสะดวกภาครัฐ โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ space matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณโดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของ จุดอ่อนและอุปสรรค (x -4.1 ,y -4.) ซึ่งเป็นตำแหน่งที่

ควรใช้กลยุทธ์การจัดการ คือ Defensive หรือ WT Strategies แสดงดังภาพ ที่จะต้องปรับเปลี่ยนระบบภายในของการบริหารจัดการเป็นยุทธวิธีตั้งรับแล้วป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากอุปสรรค ข้อจำกัด ภาวะคุกคามจากภายนอก โดยกำหนดเป็นยุทธศาสตร์ คือ

การส่งเสริม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวให้เดินทางสะดวก ปลอดภัย และการพัฒนาบุคลากรการบริการการท่องเที่ยวให้พร้อมบริการมากขึ้น

ทิศทางที่ 3 การส่งเสริมตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก

ผลการวิเคราะห์สภาวะแวดล้อมของ จังหวัดสุโขทัยในด้านทรัพยากรการท่องเที่ยว โดยนำข้อมูลวิเคราะห์ SWOT มาทำการ ประเมินและกำหนดค่าคะแนนเพื่อทำ space matrix พบว่าได้ผลการวิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยค่าที่อยู่ในระดับสูง ได้แก่ ค่าคะแนนของ จุดแข็งและโอกาส (x 4.2 ,y 4.0) โดยสรุปว่า จังหวัดสุโขทัยมีการสื่อสารทางการตลาดด้าน

การท่องเที่ยวที่เป็นจุดแข็ง คือ “จังหวัดสุโขทัย” เป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงและคนทั่วไปรู้จักกัน เป็นอย่างดีในฐานะที่เคยเป็นราชธานีสำคัญของประเทศไทย และเป็นมรดกโลก รวมทั้งมี ศักยภาพในการทำการตลาดเชิงรุกเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและกลุ่ม ประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Maekong Subregion : GMS และ East-West Econmic Corridor : EWEC) นอกจากนี้ หน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการ ท่องเที่ยวให้ความสำคัญและมีการประชาสัมพันธ์ จังหวัดสุโขทัยให้เป็นที่รู้จักในระดับประเทศ และนานาชาติ สรุปได้ว่า กลยุทธ์ที่ควรนำมาประยุกต์ใช้คือ Aggressive หรือ SO Strategies การรุกไปข้างหน้า อธิบายได้ดังภาพ โดยใช้จุดแข็งและโอกาสจากภายนอกเพื่อช่วงชิงความ ได้เปรียบ ซึ่งผลจากการเห็นชอบของประชาคมในพื้นที่ สรุปยุทธศาสตร์คือ ส่งเสริมการ ประชาสัมพันธ์ การตลาด และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยว อย่างเป็นระบบ

ผลการประเมินความสำคัญของยุทธศาสตร์ แผนงานด้านการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

ผลการประเมินความสำคัญของยุทธศาสตร์และแผนงานด้านการท่องเที่ยวจังหวัด สุโขทัย ซึ่งผ่านการพิจารณาจากกลุ่มเป้าหมาย โดยเครื่องมือคือ แบบประเมินและการสัมภาษณ์ ผลการศึกษาสรุปได้ว่า ยุทธศาสตร์มีจำนวนทั้งสิ้น 6 ยุทธศาสตร์ ประกอบด้วยแผนงาน จำนวน ทั้งสิ้น 20 แผนงาน โดยจะเห็นว่ายุทธศาสตร์ที่สำคัญมากที่สุดคือ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศเชิงรุกสู่ประชาคมอาเซียนอย่างยั่งยืน โดยเน้นแหล่ง

ท่องเที่ยวเดิมให้มีความสร้างสรรค์จากคุณค่าเพื่อให้เกิดมูลค่าตามมาพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว
แห่งใหม่ และเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ระหว่างกลุ่มจังหวัด
และนานาชาติโดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียน นอกจากนั้นควรมีการพัฒนาในภาคบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก และการตลาดอย่างเป็นระบบ สรุปรายละเอียดนำเสนอแผนงานที่มีค่าเฉลี่ย
ความสำคัญจากมากที่สุดไปน้อย ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 1

ยุทธศาสตร์	แผนงาน /ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
1	การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศ เชิงรุกสู่ประชาคมอาเซียน อย่างยั่งยืน (3 แผนงาน 28 โครงการ)			
	1.1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและ ธรรมชาติที่มีอยู่เดิม เชิงรุกและสร้างสรรค์ ตัวอย่างโครงการ ได้แก่ โครงการพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ คือ อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย และอุทยานประวัติศาสตร์ศรีสัชนาลัย เป็น “มรดกโลกทางวัฒนธรรม ศูนย์กลางอาเซียน” โครงการส่งเสริม และพัฒนามรดกวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกอย่าง ยั่งยืนในพื้นที่พิเศษ อป.สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร โครงการ พัฒนายกระดับเมืองต้นแบบทางวัฒนธรรมเพื่อการท่องเที่ยวอุทยาน ประวัติศาสตร์ ศรีสัชนาลัย โดยหลักการ 4C1G	4.14	0.35	มาก
	1.2 การส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และเชื่อมโยง กิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ระหว่างกลุ่ม จังหวัด และนานาชาติโดยเฉพาะในกลุ่มอาเซียน ตัวอย่างโครงการ เช่น โครงการพัฒนาศักยภาพการท่องเที่ยวเชิงเกษตรจังหวัดสุโขทัย (ในน้ำมีปลาในนามีข้าว) อาทิ สวนผลไม้ กล้วยหอมทอง กล้วยไข่ ละมุด ลองกอง มะม่วงโชคอนันต์ ไร่นาแม่ไม้มะปราง มะยงชิด ต้น ทุเรียนยักษ์ ใบตองตานี จิ้งหรีดกบกริลลา ผักหวาน เห็ดหอมมาลา ซึ่งสามารถเพิ่มมูลค่าเป็นผลิตภัณฑ์และเป็นแหล่งท่องเที่ยวใหม่ได้	4.10	0.54	มาก
	1.3 การปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว เชิงประวัติศาสตร์วัฒนธรรม และ ธรรมชาติ ตัวอย่าง เช่น โครงการออกแบบและปรับปรุงภูมิทัศน์ เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชนวัดพระศรีรัตน มหาธาตุ เขลียง-สะพานแขวน-บ้านปากกล้วย โครงการปรับปรุงจุดชม พระอาทิตย์อัสดง (Sunset) ณ วัดสระศรี บริเวณท่าน้ำพระเทพา อป.สุโขทัย และ โครงการปรับปรุงภูมิทัศน์ อช.รามคำแหง	4.05	0.6	มาก

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ เชิงพุทธศาสนา และวิถีสุโขทัย ให้ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น มีจำนวน 3 แผนงาน 40 โครงการ โดยเน้นการสนับสนุนการจัดงานเทศกาลประเพณีที่มีอยู่ในสุโขทัย ให้มีความน่าสนใจ ความหลากหลายและจัดตลอดทั้งปี อาทิเช่น งานประเพณีลอยกระทงเผาเทียนเล่นไฟ งานมหาสงกรานต์ย้อนยุคในเมืองมรดกโลก งานเทศกาลพิชิตยอดเขาหลวง งานบวชช้างหาดเสี้ยว เทศกาลย้อนอดีตศรีสุโขทัย ฯลฯ รวมทั้ง การฟื้นฟู อนุรักษ์วัฒนธรรมดั้งเดิมให้มีคุณค่าแล้วพัฒนาให้เกิดมูลค่า โดยเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยความสำคัญของแต่ละแผนงาน ดังนี้

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 2

ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ /แผนงาน/ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
2	ส่งเสริม สนับสนุน และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ เชิงพุทธศาสนา และวิถีสุโขทัย ให้ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น			
	2.1 ส่งเสริม สนับสนุนกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัย (โดยเฉพาะกิจกรรมด้านเทศกาล งานประเพณีต่าง ๆ)	4.16	0.80	มาก
	2.2 พัฒนารูปแบบกิจกรรมส่งเสริมการท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย เช่น การจัดทำโครงการท่องเที่ยวเชิงเกษตรอินทรีย์ อย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (ปั่นจักรยาน กินปลาอาหารสุขภาพ)	3.93	0.76	มาก
	2.3 ฟื้นฟูขนบธรรมเนียมประเพณีและวิถีชีวิตชุมชนตามวิถีสุโขทัย เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว เช่น การจัดทำโครงการฟื้นฟูวัฒนธรรมและวิถีชีวิตชุมชนเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยว อาทิเช่น ชุมชนอำเภอไกรลาศ ชุมชนตำบลทุ่งหลวง ชุมชนบ้านนาต้นจั่น ชุมชนบ้านคูกพัฒนา ฯลฯ รวมทั้งวิถีชีวิตของคนสุโขทัยส่วนใหญ่ยังมีการดำรงรักษาวัฒนธรรมดั้งเดิม	3.93	0.61	มาก

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้เป็นที่น่าสนใจของนักท่องเที่ยว มีจำนวน 3 แผนงาน 14 โครงการ เพื่อมุ่งเน้นการส่งเสริม และสนับสนุนการจัดช่องทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เชื่อมโยงการท่องเที่ยว รวมทั้งพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เชื่อมโยงการท่องเที่ยวอย่างสร้างสรรค์ โดยมีการถ่ายทอดให้ผู้มาเยือนได้เรียนรู้กระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP ภูมิปัญญาท้องถิ่น ที่เป็นอัตลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย สรุปผลซึ่งเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยความสำคัญ ของแต่ละแผนงาน ดังนี้

ตารางที่ 6 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 3

ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ /แผนงาน /ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
3	การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว			
	3.1 ส่งเสริม และสนับสนุนการจัดช่องทางทางการจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เชื่อมโยงการท่องเที่ยว เช่น โครงการพัฒนาต่อยอดผลิตภัณฑ์เด่น และพัฒนาแบรนด์เพื่อเชื่อมโยงการท่องเที่ยวและเศรษฐกิจสร้างสรรค์	3.83	1.1	มาก
	3.2 ส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP เชื่อมโยงการท่องเที่ยว	3.80	0.64	มาก
	3.3 ส่งเสริม และสนับสนุนการถ่ายทอด และเรียนรู้กระบวนการผลิตภัณฑ์สินค้า OTOP และภูมิปัญญาท้องถิ่น รักษาไว้ซึ่งอัตลักษณ์ของจังหวัดสุโขทัย	3.76	0.49	มาก

ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวให้เดินทางสะดวกและปลอดภัยเชื่อมโยงคมนาคม โลจิสติกส์ทางการท่องเที่ยวในอาเซียน มีจำนวน 3 แผนงาน 39 โครงการ ดังนี้

ตารางที่ 7 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 4

ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ /แผนงาน /ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
4	ส่งเสริม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวให้เดินทางสะดวกและปลอดภัย			
	4.1 ส่งเสริม และพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวก และระบบความปลอดภัยที่สนับสนุนการท่องเที่ยว จังหวัดสุโขทัย เช่น โครงการพัฒนาศูนย์บริการประชาชนเพื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน โครงการเฝ้าระวังความปลอดภัยด้านอาหาร และผลิตภัณฑ์สุขภาพ	4.00	0.88	มาก
	4.2 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เช่น โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริการนักท่องเที่ยว และก่อสร้างศูนย์จำหน่ายสินค้า บริการและผลิตภัณฑ์ชุมชน อป.สุโขทัย (Outlet) โครงการอบรมมาตรฐานบริการและการเป็นเจ้าบ้านที่ดีด้านการท่องเที่ยวเพื่อรองรับ (ASEAN Economic Community: AEC)	3.96	0.9	มาก
	4.3 พัฒนา และจัดทำป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ เช่น โครงการจัดทำป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวในจุดสำคัญเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน โครงการอำนวยความสะดวกด้านการจราจร และข้อมูลเส้นทาง โครงการพัฒนาระบบสื่อความหมายของการพัฒนาการท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวสำคัญ (การพัฒนาระบบนำชม คิวอาร์โค้ด)	3.93	1.3	มาก

ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลากรการบริการการท่องเที่ยวให้พร้อมบริการมากขึ้น มีจำนวน 4 แผนงาน 23 โครงการ โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและเสริมสร้างทักษะทางด้านการบริการจัดการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน สามารถแข่งขันได้ในระดับสากล เช่น ด้านภาษาต่างประเทศ และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศ ความรู้ ความเข้าใจ ต่อการให้บริการทางการท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ รวมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวในทุกระดับให้มีการบริหารจัดการแบบบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 5

ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ /แผนงาน /ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
5	การพัฒนาบุคลากรการบริการการท่องเที่ยวให้พร้อมบริการมากขึ้น			
	5.1 พัฒนาและเสริมสร้างทักษะทางด้านการบริการจัดการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐาน เช่น โครงการโรงเรียนสามภาษา (ภาษาไทย อังกฤษ และจีน) โครงการจัดอบรมบุคลากรในสังกัดเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศ และโครงการอบรมเพิ่มทักษะการบริการการท่องเที่ยวเมืองมรดกโลกมาตรฐานสากล	3.80	0.79	มาก
	5.2 ส่งเสริม สนับสนุนการสร้างและพัฒนาเครือข่ายภาคธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวในทุกระดับ เช่น โครงการส่งเสริมและจัดตั้งภาคีเครือข่ายการพัฒนาการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืนในพื้นที่พิเศษ อป.สุโขทัย-ศรีสัชนาลัย-กำแพงเพชร โครงการพัฒนาเครือข่ายภาคธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยสู่การเป็นเครือข่ายธุรกิจอาเซียน โดยเฉพาะบนเส้นทางเชื่อมโยง East-West Economic Corridor (EWEC) และโครงการพัฒนาเครือข่ายโฮมสเตย์จังหวัดสุโขทัยสู่การเป็นเครือข่ายโฮมสเตย์ในอาเซียน โดยเฉพาะบนเส้นทางเชื่อมโยง East-West Economic Corridor (EWEC)	3.80	0.8	มาก
	5.3 พัฒนาศักยภาพขั้นพื้นฐานเพื่อเตรียมความพร้อมการเข้าสู่ข้อตกลงในการเคลื่อนย้ายแรงงาน ในอาเซียน (MRA) เช่น โครงการเสริมสร้างศักยภาพแรงงานทางการบริการท่องเที่ยว สร้างความตระหนักและการรับรู้สู่อาเซียน	3.70	1.4	มาก
	5.4 ส่งเสริมกิจกรรมด้านการบริหารจัดการแบบบูรณาการความร่วมมือระหว่างภาครัฐ และภาคเอกชน เช่น โครงการจัดตั้งคณะทำงานเพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวสุโขทัย และส่งเสริมกิจกรรมการจัดการแบบบูรณาการให้มีความพร้อมรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน	3.65	0.91	มาก

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาด และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ประกอบไปด้วย 3 แผนงาน และ 15 โครงการ ที่เน้นการส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ การตลาดทางการท่องเที่ยว ให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมายแบบเชิงรุกและต่อเนื่อง รายละเอียดดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยความสำคัญของยุทธศาสตร์ที่ 6

ยุทธศาสตร์	ยุทธศาสตร์ / แผนงาน / ตัวอย่างโครงการ	ค่าเฉลี่ย	SD	ระดับความสำคัญ
6	ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาด และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ			
	6.1 ส่งเสริม และสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ การตลาดทางการท่องเที่ยวให้เข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย ตัวอย่างเช่น โครงการจัดทำเอกสารเผยแพร่ประชาสัมพันธ์แหล่งท่องเที่ยวภายในเขตเทศบาล คู่มือการประชาสัมพันธ์ การท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ปฏิทินท่องเที่ยวสุโขทัย	3.76	0.6	มาก
	6.2 ปรับปรุง พัฒนาฐานข้อมูล และรูปแบบสื่อการประชาสัมพันธ์ทางการท่องเที่ยว เช่น การนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการพัฒนาด้านตลาดการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้น รวมทั้งการสร้างเครือข่ายด้านการสื่อสาร	3.76	0.77	มาก
	6.3 ทำการตลาดเชิงรุกเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Mae-kong Subregion : GMS และ East-West Economic Corridor : EWEC) ตัวอย่างโครงการเชื่อมโยงการค้าและเจรจาธุรกิจระหว่างกลุ่มจังหวัดภาคเหนือกับประเทศเพื่อนบ้าน (อินโดนีเซีย) โครงการจัดทำและดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดสำหรับการท่องเที่ยวเส้นทาง GMS และ: EWEC โครงการจัดทำแพ็คเกจท่องเที่ยวเชิงสร้างสรรค์ของจังหวัดสุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข เชื่อมโยงอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง	3.63	0.9	มาก
	6.4 ส่งเสริมการทำงานแบบบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านการตลาดอย่างจริงจัง	3.61	1.7	มาก

4. บทสรุปทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย เพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน

วิสัยทัศน์ สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน		
การพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย สู่การเป็นดินแดนแห่งความสุข มีความพร้อมสู่การเป็นศูนย์กลางมรดกโลกในกลุ่มประเทศอาเซียนอย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน เน้นแนวทางบูรณาการพหุมิติของความสัมพันธ์ (มิติทางการเมือง มิติด้านสังคม วัฒนธรรม ควบคู่กับมิติทางเศรษฐกิจ) โดยมีการพัฒนาจังหวัดทั้งในเชิงรุกเชิงรับได้อย่างมีประสิทธิภาพ สามารถแข่งขันได้		
ทิศทางที่ 1 การพัฒนาทรัพยากรการท่องเที่ยวเชิงรุกให้โดดเด่นสู่การเป็นศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน (Aggressive หรือ SO Strategies การรุกไปข้างหน้า)	ทิศทางที่ 2 การปรับเปลี่ยน พัฒนาภาคการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล (Defensive หรือ WT Strategies)	ทิศทางที่ 3 การส่งเสริมด้านการสื่อสารและการตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุก (Aggressive หรือ SO Strategies การรุกไปข้างหน้า)
ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศเชิงรุกสู่ประชาคมอาเซียน อย่างยั่งยืน ประกอบด้วย 3 แผนงาน 28 โครงการ	ยุทธศาสตร์ที่ 4 ส่งเสริม และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ป้ายบอกทางไปแหล่งท่องเที่ยวให้เดินทางสะดวกและปลอดภัย ประกอบด้วย 3 แผนงาน 39 โครงการ	ยุทธศาสตร์ที่ 6 ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาด และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ ประกอบด้วย 4 แผนงาน 15 โครงการ
ยุทธศาสตร์ที่ 2 ส่งเสริม สนับสนุน และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ เชิงพุทธศาสนา และวิถีสุโขทัย ให้ได้รับความสนใจมากขึ้น ประกอบด้วย 3 แผนงาน 40 โครงการ	ยุทธศาสตร์ที่ 5 การพัฒนาบุคลากรการบริการการท่องเที่ยวให้พร้อมบริการมากขึ้น ประกอบด้วย 4 แผนงาน 23 โครงการ	
ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาสินค้าพื้นเมืองให้เป็นที่สนใจของนักท่องเที่ยว ประกอบด้วย 3 แผนงาน 14 โครงการ		

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการบริหารจัดการ

1. การบริหารจัดการด้านการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยควรมีการบูรณาการร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยมีจุดร่วมหรือเป้าหมายเดียวกันคือ “สุโขทัย รุ่งอรุณแห่งความสุข ศูนย์กลางมรดกโลกแห่งอาเซียน” โดยนำทิศทางหรือยุทธศาสตร์ที่วางไว้ร่วมกันนั้นไปสู่การดำเนินการ การปฏิบัติตามแผนงาน โครงการให้เกิดเป็นรูปธรรมอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 4 ปีนี้

2. หน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว และผู้นำชุมชนโดยเฉพาะในพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวควรมีการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทั้งทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรมและนิเวศเชิงรุกสู่ประชาคมอาเซียน โดยการเน้นการอนุรักษ์และสะท้อน อัตลักษณ์ คุณค่าที่มีอยู่ในแหล่งทรัพยากรอย่างสร้างสรรค์ให้มีความโดดเด่นและเกิดมูลค่าทางการท่องเที่ยว เช่น การสนับสนุน และฟื้นฟูกิจกรรมการท่องเที่ยวทางศิลปวัฒนธรรม ประเพณี สุขภาพ เชิงพุทธศาสนา และวิถีสุโขทัย ให้ได้รับความสนใจมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ทำการส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การตลาด และพัฒนาสื่อประชาสัมพันธ์ ข้อมูลสารสนเทศ ด้านการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ

3. ภาคเอกชนด้านการท่องเที่ยวควรมีการปรับเปลี่ยน พัฒนาภาคการบริการและสิ่งอำนวยความสะดวกทางการท่องเที่ยว โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาบุคลากรการบริการ การท่องเที่ยวให้พร้อมบริการมากขึ้นให้ได้มาตรฐานสากล และการสร้างเครือข่ายภาคเอกชนให้มีความเข้มแข็ง และประสานความร่วมมือกับภาครัฐ ชุมชนท้องถิ่นอย่างบูรณาการ

ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

1. การศึกษาครั้งนี้กำหนดขอบเขตกลุ่มนักท่องเที่ยวไทยเฉพาะใน อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย เขตเทศบาลเมืองสุโขทัย และบ้านนาต้นจั่น โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ ซึ่งไม่สามารถเป็นตัวแทนนักท่องเที่ยวทั้งจังหวัดสุโขทัยได้ ดังนั้น ควรมีการศึกษาข้อมูลด้านนักท่องเที่ยวหรือผู้มาเยือนให้ครอบคลุม โดยศึกษากับกลุ่มนักท่องเที่ยวทั้งชาวไทยและชาวต่างประเทศที่มาเยือนสุโขทัย ทั้งในแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ รวมทั้งใช้เทคนิควิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อได้ข้อมูลเกี่ยวกับ พฤติกรรม ความคิดเห็นของนักท่องเที่ยวต่อการท่องเที่ยวของจังหวัดสุโขทัยที่มีความชัดเจนยิ่งขึ้น

2. ทิศทางการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ครั้งนี้มุ่งสู่การพัฒนาเพื่อรองรับการเปิดประชาคมอาเซียน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงสุโขทัยบนเส้นทาง East-West Economic Corridor (EWEC) ซึ่งยังไม่มีการศึกษาวิจัยในด้านนี้มากนัก ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาในประเด็นต่างๆที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น การพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เป็น“มรดกโลกทางวัฒนธรรม ศูนย์กลางอาเซียน” รวมทั้งการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวแห่งใหม่ และเชื่อมโยงกิจกรรมท่องเที่ยวต่อเนื่องในจังหวัด/กลุ่มจังหวัด/ระหว่างกลุ่มจังหวัด นานาชาติในกลุ่มอาเซียน การพัฒนาเครือข่ายภาคธุรกิจบริการและการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยสู่การเป็นเครือข่ายธุรกิจในอาเซียน และการพัฒนาเครือข่ายโฮมสเตย์จังหวัดสุโขทัยสู่การเป็นเครือข่าย

โหมสแต่ย์ในอาเซียน โดยเฉพาะบนเส้นทางเชื่อมโยง East-West Economic Corridor (EWEC) รวมทั้ง การตลาดเชิงรุกเพื่อเป็นศูนย์กลางการท่องเที่ยวในภูมิภาคและกลุ่มประเทศเพื่อนบ้าน ในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Great Mekong Subregion : GMS และ East-West Economic Corridor : EWEC)

กิตติกรรมประกาศ

ผลงานวิจัยครั้งนี้ไม่สามารถสำเร็จลุล่วงได้เป็นอย่างดี หากไม่มีการสนับสนุนจากบุคคล และหน่วยงานสำคัญ ดังต่อไปนี้ คุณชนะ เจริญพร ท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย น้องๆ เจ้าหน้าที่สำนักงานท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัยทุกๆ ท่าน รวมทั้งหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย ไม่ว่าจะเป็น สำนักงานจังหวัดสุโขทัย องค์การพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (อพท.) สำนักงานพื้นที่พิเศษสุโขทัย (สพพ.4) อุทยานประวัติศาสตร์สุโขทัย ศรีสัชนาลัย สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัดสุโขทัย สำนักงานโยธาธิการ และผังเมืองสุโขทัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย กรมทางหลวง ตำรวจท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย สถานีตำรวจภูธรจังหวัดสุโขทัย อุทยานแห่งชาติรามคำแหง อุทยานแห่งชาติศรีสัชนาลัย สำนักงานพาณิชย์จังหวัดสุโขทัย สำนักงานวัฒนธรรมจังหวัดสุโขทัย ผู้นำชุมชน ผู้บริหารองค์การส่วนท้องถิ่น ผู้ประกอบการด้านการท่องเที่ยว และสมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัย รวมทั้งนักท่องเที่ยวผู้มาเยือนจังหวัดสุโขทัย ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดี สุดท้ายขอขอบพระคุณ มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัยนเรศวร ที่ให้โอกาสในการปฏิบัติงานวิจัยในครั้งนี้

บรรณานุกรม

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2555). แผนพัฒนาการท่องเที่ยวแห่งชาติ (2555-2559). กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). ยุทธศาสตร์การท่องเที่ยวไทย (พ.ศ. 2558-2560). กรุงเทพฯ: กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา.
- การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. (2556). สถานการณ์และแนวโน้มการท่องเที่ยวไทย. สืบค้นเมื่อ 3 ตุลาคม 2557, จาก <http://www.thai.tourismthailand.org/>
- ฤทัยภัทร พิมลศรี. (2555). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวางแผนแหล่งท่องเที่ยว สาขาวิชาการท่องเที่ยว คณะวิทยาการจัดการและสารสนเทศศาสตร์. พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย. (2557). รายงานการประชุมการพัฒนาการท่องเที่ยวจังหวัดสุโขทัยใน ปี 2556-2557. สุโขทัย: สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดสุโขทัย.
- สำนักงานจังหวัดสุโขทัย. (2557). ยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดสุโขทัย. สุโขทัย: สำนักงานจังหวัดสุโขทัย.
- สำนักงานยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง. (2556). แผนยุทธศาสตร์การพัฒนากลุ่มจังหวัด ภาคเหนือตอนล่าง (จังหวัดพิษณุโลก สุโขทัย เพชรบูรณ์ อุตรดิตถ์ และตาก). สืบค้นเมื่อ 20 มกราคม 2557, จาก <http://www.osmnorth-s1.moi.go.th/indexs.html>
- สุทธาวรรณ จีระพันธุ์. (2555). โอกาสธุรกิจท่องเที่ยวไทยในอาเซียน. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.
- Association of Southeast Asian Nations (ASEAN). (2011). ASEAN Tourism Strategic Plan 2011-2015. Jakarta: ASEAN Secretariat.